

Sygn. akt VI Ka 139/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SSO Andrzej Tekieli

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Z. J.

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2016 r.

sprawy:

1. P. M. (1)

s. W. i W. z d. B.

ur. (...) w B.

2. Z. W. (1)

s. J. i K. z d. K.

ur. (...) w B.

oskarżonych z art. 158 § 1 kk w związku z art. 57a § 1 kk i inne

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bolesławcu

z dnia 28 grudnia 2015 r. sygn. akt II K 997/14

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonych P. M. (1) i Z. W. (1) w ten sposób, że:

1. podwyższa orzeczoną karę pozbawienia wolności wobec oskarżonego P. M. (1) w pkt I części dyspozytywnej do 10 (dziesięciu) miesięcy oraz karę łączną pozbawienia wolności w pkt IV części dyspozytywnej do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,
2. podwyższa orzeczoną karę pozbawienia wolności wobec oskarżonego Z. W. (1) w pkt IX części dyspozytywnej do 10 (dziesięciu) miesięcy,
3. podwyższa obowiązek naprawienia szkody orzeczony wobec oskarżonego P. M. (1) na rzecz pokrzywdzonego D. B. w pkt VI części dyspozytywnej do kwoty 720,87 złotych (siedemset dwadzieścia złotych i osiemdziesiąt siedem groszy) oraz wysokość zadośćuczynienia za doznaną krzywdę do kwoty 4.000 złotych (czterech tysięcy złotych),
4. podwyższa wobec oskarżonego Z. W. (1) wysokość zadośćuczynienia za doznana krzywdę na rzecz pokrzywdzonego D. B. w pkt XI części dyspozytywnej do kwoty 2.000 złotych (dwóch tysięcy złotych),

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od oskarżonych P. M. (1) i Z. W. (1) na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. B. kwoty po 420 złotych tytułem udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym,

IV. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w 1/2 części oraz wymierza im opłaty za obie instancje: P. M. (1) w kwocie 800 złotych, Z. W. (1) w kwocie 180 złotych.

Sygn. akt VI Ka 139/16

UZASADNIENIE

P. M. (1) oskarżony został o to, że:

1. w dniu 08 października 2014r. w B. na ulicy (...), działając wspólnie i w porozumieniu ze Z. W. (1) publicznie i bez powodu albo z oczywście łałego powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku publicznego dokonał pobicia D. B. poprzez uderzenie go pięściami w okolice twarzy , szarpanie go za ubranie, bicie pięściami i kopanie po całym ciele czym narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 1 kk lub art. 157 1 kk w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci podbiegnięcia krwawego okolicy podczołowej lewej skręcenia kręgosłupa szyjnego bez cech uszkodzenia aparatu kostno - więzadłowego z pourazowym lewostronnym zespołem bólowym stłuczenia obu kolan z głębokimi otarciami naskórka obu okolic przed o podrzępkowych zaburzeń adaptacyjnych pourazowych

tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

2. w dniu 08 października 2014r. w B., na ulicy (...) i na ulicy (...) publicznie i bez powodu albo z oczywście łałego powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku publicznego kierował wobec D. B. groźby karalne uszkodzenia ciała, pozbawienia życia, zgwałcenia jego żony, które wzbudziły u pokrzywdzonego uzasadnione obawy ich spełnienia

tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

3. w dniu 8 października 2014 roku w B. na ul. (...) i na ul. (...) publicznie i bez powodu albo z oczywście łałego powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku publicznego dokonał uszkodzenia roweru należącego do D. B. poprzez skakanie po nim wartości strat 1500 zł czym działał na szkodę D. B.

tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

oraz

Z. W. (1) oskarżony został o to, że:

4. w dniu 08 października 2014r. w B. na ulicy (...), działając wspólnie i w porozumieniu ze P. M. (1) publicznie i bez powodu albo z oczywście łałego powodu okazując przez to rażące lekceważenie porządku publicznego dokonał pobicia D. B. poprzez uderzenie go pięściami w okolice twarzy , szarpanie go za ubranie, bicie pięściami i kopanie po całym ciele czym narazili go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156 1 kk lub art. 157 1 kk w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci podbiegnięcia krwawego okolicy podczołowej lewej skręcenia kręgosłupa szyjnego bez cech uszkodzenia aparatu kostno - więzadłowego z pourazowym lewostronnym zespołem bólowym stłuczenia obu kolan z głębokimi otarciami naskórka obu okolic przed o podrzępkowych zaburzeń adaptacyjnych pourazowych

tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu wyrokiem z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie o sygn. IIK 997/14

I oskarżonego P. M. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt 1 części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II oskarżonego P. M. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt 2 części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III oskarżonego P. M. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt 3 części wstępnej wyroku z tą zmianą, iż wartość roweru, który uległ zniszczeniu na ul. (...) wynosi 670 złotych, stanowiącego przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 288 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego P. M. (1), za zbiegające się przestępstwa, karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

V na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego P. M. (1) kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

VI na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. M. (1) obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę kwoty 50,87 zł (pięćdziesięciu złotych i 87/100) oraz zadośćuczynienie poprzez zapłatę kwoty 1.500 (jednego tysiąca pięciuset złotych) na rzecz pokrzywdzonego D. B.;

VII na podstawie art. 57a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego P. M. (1) na rzecz pokrzywdzonego D. B. nawiązkę w kwocie 1.000 (jednego tysiąca złotych);

VIII na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu P. M. (1) karę grzywny w ilości 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 20 zł (dwadzieścia złotych);

IX oskarżonego Z. W. (1) uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt 4 części wstępnej wyroku stanowiącego przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 158 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

X na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego Z. W. (1) kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

XI na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego Z. W. (1) obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę kwoty 50,87 zł (pięćdziesiąt złotych i 87/100) oraz zadośćuczynienia poprzez zapłatę kwoty 1.500 (jednego tysiąca pięciuset złotych) na rzecz pokrzywdzonego D. B.;

XII na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego P. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 615,42 zł (sześćset piętnaście złotych i 42/100) oraz zobowiązał oskarżonego do uiszczenia opłaty w sprawach karnych w kwocie 680 zł (sześciuset osiemdziesięciu złotych);

XIII na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego Z. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 165 zł (stu sześćdziesięciu złotych) oraz zobowiązał oskarżonego do uiszczenia opłaty w sprawach karnych w kwocie 170 zł (stu siedemdziesięciu złotych);

XIV na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego P. M. (1) na rzecz pokrzywdzonego kwoty 336 (trzystu trzydziestu sześciu złotych) tytułem ustanowienia pełnomocnika;

XV na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego Z. W. (1) na rzecz pokrzywdzonego kwoty 336 (trzystu trzydziestu sześciu złotych) tytułem ustanowienia pełnomocnika.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucając:

- obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 46 § 1 kodeksu karnego poprzez jego niezastosowanie i niezobowiązanie oskarżonego P. M. (1) do naprawienia szkody powstałej wskutek zniszczenia roweru w kwocie 670 zł pomimo złożenia w tej sprawie wniosku w dniu 04.05.2015 r. oraz dokładnego ustalenia wartości zniszczonego roweru przez biegłego sądowego mgr. inż. K. B.,

- rażąco niewspółmierność: orzeczonej wobec oskarżonego P. M. (1) kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz środka karnego zadośćuczynienia w kwocie 1.500, 00 zł w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz winy, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia faktu, że oskarżony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, podczas toczącego się postępowania nie czuł skruchy, popełnił czyny publicznie i bez powodu albo z oczywiście błahego powodu, prowadzi działalność gospodarczą o wysokości miesięcznych dochodów od 10.000, 00 zł do 15.000, 00 zł.

- rażąco niewspółmierność: orzeczonej wobec oskarżonego Z. W. (1) kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz środka karnego zadośćuczynienia w kwocie 1.000, 00 zł w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz winy, wynikającą z niedostatecznego uwzględnienia faktu, że oskarżony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, podczas toczącego się postępowania nie czuł i nie uzewnętrznił skruchy, popełnił czyn publicznie i bez powodu albo z oczywiście błahego powodu.

Stawiając powyższe pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o:

- zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego D. W. kary 1 roku pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

- zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego P. M. (1) kary łącznej 1, 5 roku pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,

- zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego P. M. (1) środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody materialnej w kwocie 670, 00 zł,

- zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego P. M. (1) zadośćuczynienia poprzez zapłatę 20.000, 00 zł,

- zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego Z. W. (1) zadośćuczynienia poprzez zapłatę 10.000, 00 zł,

- zasądzenie od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna.

Skarżący nie kwestionuje ustalonego w sprawie stanu faktycznego oraz kwalifikacji prawnej czynów, których dopuścili się oskarżeni.

Zasadny był zarzut obrazy art. 46 § 1 k.k. Pokrzywdzony faktycznie złożył wniosek o naprawienie szkody wyrządzonej także przestępstwem z art. 288 § 1 kk, jednakże Sąd I Instancji - co sam przyznał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia - ustalając wartość zaistniałej szkody omyłkowo pominął kwotę naprawy uszkodzonego roweru, w wysokości 670zł. Sąd II Instancji uznał więc za w pełni uzasadnioną zmianę zaskarżonego wyroku w pkt VI części

dyspozytywnej poprzez podwyższenie zasądzonej uprzednio kwoty 50,87 zł o wnioskowane koszty naprawy roweru, w efekcie czego ustalił obowiązek ustalenia szkody na łączną kwotę 720,87 zł.

Oceniając zarzut niewspółmierności wymierzonych kar oraz środka karnego wobec P. M. (1) oraz Z. W. (1) Sąd Okręgowy uznał go za częściowo zasadny.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu najwyższego i Sądów Apelacyjnych: „Rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane oskarżonemu przestępstwo, nie uwzględnia należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego.” (zob. m. in. wyrok SA w Łodzi II AKa 259/14) Mając na uwadze tak sformułowane przesłanki zasadnym było uznać, że orzeczone wobec oskarżonych kary pozbawienia wolności, jak i środek karny nie uwzględniają w pełni stopnia społecznej szkodliwości oraz nie realizują w pełni celów kary.

Przede wszystkim należy wskazać na chuligański charakter czynów, jakich dopuścili się oskarżeni. Dla Sądu Odwoławczego jasnym jest, że powód całego zajścia był błahy a nawet praktycznie go nie było: pokrzywdzony zwrócił tylko uwagę P. M. (1) na wyrzucanie butelek z samochodu. Działanie pokrzywdzonego było z punktu widzenia społecznego zasadne i zasługujące na aprobatę. Zauważyć należy, że oskarżony P. M. mógł zignorować zwrócenie mu uwagi i oddalić się samochodem - jednak, na co trafnie wskazał Sąd I Instancji - z powodu urażonej dumy zaatakował pokrzywdzonego. Współoskarżony Z. W. (1) zaś bezrefleksyjnie przyłączył się do P. M. podczas drugiego ataku na pokrzywdzonego również nie mając żadnego powodu do podjęcia takiego zachowania.

Analizując zaskarżone orzeczenie Sąd II Instancji podziela rozważania Sądu Rejonowego, co do okoliczności wpływających na wymiar kary, jednak wskazuje iż orzeczone w stosunku do oskarżonych kary i środki karne były rażąco łagodne.

W stosunku do P. M. (1), jako głównego sprawcy ataku na pokrzywdzonego Sąd Okręgowy uznał za zasadne podwyższenie orzeczonej w pkt I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku kary do 10 miesięcy pozbawienia wolności i w konsekwencji podwyższył też orzeczoną w pkt IV części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku karę łączną do 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

W stosunku do Z. W. (1) Sąd Okręgowy podwyższył orzeczoną w pkt IX części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku karę do 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Odwoławczy nie miał wątpliwości, że mając na uwadze chuligański charakter popełnionych czynów, co do którego rozważania poczyniono powyżej, w pełni uzasadnione było podwyższenie orzeczonych kar pozbawienia wolności, by uświadomić sprawcom ich naganne postępowanie oraz wykazać, że dopuszczanie się takich zachowań epatujących agresją, wręcz promujących kult siły, nie znajduje w sądzie żadnej aprobaty ani zrozumienia.

Jednocześnie Sąd Okręgowy uznał za w pełni uzasadnione podwyższenie wysokości orzeczonego zadośćuczynienia, podwyższając je wobec oskarżonego P. M. (1), orzeczone w pkt VI części dyspozytywnej wyroku, do kwoty 4000 zł, a wobec oskarżonego Z. W. (1), w pkt XI części dyspozytywnej wyroku, do kwoty 2000 zł. Dokonując tej zmiany Sąd miał na uwadze z jednej strony możliwości finansowe sprawców, z drugiej fakt iż u pokrzywdzonego wystąpiły nie tylko obrażenia fizyczne, ale również kłopoty psychiczne: zaburzenia adaptacyjno pourazowe charakteryzujące się między innymi stanami lęku, napięcia niepokoju i zaburzeniami snu, co jest w pełni zrozumiałe biorąc pod uwagę fakt iż pokrzywdzony został dwukrotnie, przez oskarżonych, napadnięty oraz pobity, kierowano wobec niego groźby i uszkodzono jego rower. Zaburzenia te potwierdził w swojej opinii biegły z zakresu medycyny sądowej przy Sądzie Okręgowym we Wrocławiu, L. K. (k. 94).

W pozostałej części nie uwzględniono apelacji skarżącego. Wniosek o orzeczenie bezwzględnej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonych był za daleko idący. Trafnie Sąd Rejonowy wskazał iż w rozpatrywanej sprawie

występowały przesłanki do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Dotychczasowa niekaralność oskarżonych pozwala zasadnie przypuszczać iż czyny jakich się dopuścili miały charakter incydentalny i są jednorazowym, choć zasługującym na potępienie wybrykiem i oskarżeni wykorzystają okazane im zaufanie i będą przestrzegać porządku prawnego w przyszłości.

Bezasadny był też wniosek obrońcy o wymierzenie zadośćuczynienia w wysokościach wskazanych w apelacji. Sąd Okręgowy w swoim orzeczeniu podwyższył kwoty zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego, co zostało wyczerpująco uzasadnione w powyższych rozważaniach. Podkreślić należy, że z danych z akt sprawy wynika, że Z. W. (1) zarabia 1300 zł netto, zaś P. M. (1) osiągał przychody w granicach 10000 zł – 15000 zł, jednak obecnie wykreślił z rejestru działalność gospodarczą co uzasadnia konstatację, że jego możliwości majątkowe spadły.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonych P. M. i Z. W. w ten sposób, że podwyższył orzeczoną w pkt I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku kary do 10 miesięcy pozbawienia wolności i w konsekwencji podwyższył też orzeczoną w pkt IV części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku karę łączną do 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności wobec oskarżonego P. M. (1) oraz wobec Z. W. (1) podwyższył orzeczoną w pkt IX części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku karę pozbawienia wolności do 10 miesięcy. Nadto podwyższył obowiązek naprawienia szkody orzeczonej wobec oskarżonego P. M. (1) na rzecz pokrzywdzonego D. B. w pkt VI części dyspozytywnej do kwoty 720,87 zł oraz wysokość zadośćuczynienia za doznana krzywdę do kwoty 4000 zł a także podwyższył wobec Z. W. (1) wysokość zadośćuczynienia za doznana krzywdę na rzecz pokrzywdzonego D. B. w pkt XI części dyspozytywnej do kwoty 2000 zł. W pozostałej części Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 627 k.p.k. zasądzone zostały od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego D. B. kwoty po 420 zł tytułem udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym. Wysokość niniejszej kwoty została ustalona na zasadzie § 17 ust. 4 i § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej.

Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa, na podstawie art. 633 k.p.k. w zw. art. 627 k.p.k. w zw. z art. 635 kpk koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w 1/2 części oraz, na podstawie art. 10 ust. 1, art. 3 ust. 1, art. 2 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych, wymierzył P. M. (1) opłatę w kwocie 800zł, a Z. W. (1) 180 zł za obie instancje.

AP